

ג. אולם מלחמת יום הכיפורים חשפה אמת נוספת. עוצמת המאבק והקפו ודבר היותנו נתונים עתה בשיא המשבר, שהוא אחת מנקודות המפנה המכריעות ביותר בהיסטוריה היהודית - דורשים הרבה יותר מרחשי לב וחצאי מעשים. הנוער בישראל נותן את חייו במערכה הזו, הוא מבטא את מסירותו בתחום המעשים - אך גם הוא חייב בין אש לעשן להגדיר מחדש באופן אקטיבי את זהותו היהודית, ואילו הנוער היהודי בגולה נתבע היום להגדיר את זהותו היהודית לא רק במעשים סמליים של הפגנות פוליטיות או אפילו של הקדשת שלושה או ששה חודשים מחייו לעבודה בישראל - הוא נדרש היום לחלוציות יהודית מחודשת, צעיר יהודי המבקש לשחף את עצמו במלוא מובן המילה בעשית ההיסטוריה היהודית - מקומו היום בישראל.

ד. יוסף טרומפלדור הגדיר בשעתו את המונח "חלוץ" כדלקמן: חלוץ הוא כמוט ברזל, נחוץ הוא עושה עצמו למחרשה, נחוץ עושים אותו לרובה, נחוץ מחשלים אות כמכונה - חלוציותו היא בכך שהוא מעמיד את עצמו בשלמות וללא סייג לשרותיהן של המשימות היהודיות הנדרשות בדורו ובשעתו. לקח שמונים שנות ציונות מחייב אותנו להוסיף ולומר שחלוץ יהודי, הוא אדם המעמיד עצמו לשרותיהן של משימות מתוך הזדהות נפשית, רגשית והכרתית, כיהודי.

ה. זאת ועוד, מלחמת יום הכיפורים אף חזרה וחזקה בנו את ההרגשה, שבטוח ארוך, ומעבר למלחמות ולמאבקים הצבאיים והמדיניים - עתידה של ישראל ועימה עתיד היהדות, נעוץ בעליה גדולה וביצירה מהירה של תשתית כלכלית, חברתית ותרבותית רחבה למדינת ישראל. לא רק הקפו ועוצמתו של צה"ל נתגלו כגורם חיוני, אלא גם יכולתו של המסק להמשיך ולהתקיים באורח סדיר בעיתות משבר, ומעל לכל יכולתה של החברה בישראל לשאת על עצמה את התעשייה המתוחכמת, והצורך שלה לחוש תחושת עוצמה שהם חיוניים לעמידה במאבק הממושך הצפוי לנו, אפילו אם נתקרב בכיוון של הסדרים מדיניים.

טיוטא לדיון
"החלוץ היהודי 1973"
"Jewish Pioneer 1973"

הרקע

א. מלחמת יום הכיפורים העמידה בספק אמונות ודעות, אך לא פחות מכך חשפה כבאור סנוורים אמיתות חדשות-ישנות. אף שהכרנו אמיתות אלה לפני כן, הן נשחקו מחמת יושן, או שהפכו למובנות מדי מאליהן. והנה חזרו המאורעות הקשים שעברו עלינו ונתנו לאמיתות אלה חיזוק, אישור ורענון ואפשרו לנו להעמידן מחדש, כיאה להן, במרכז חיינו ומחשבותינו. אחת מן האמיתות הללו היא האמת כפולת הפנים: מחד גיסא, אין משמעות לקיומה של ישראל, למפעל הציוני ולקרבות שמאבקנו דורש מאתנו ומאחרים אלא במונחים של ההיסטוריה היהודית ושל הבסיס היהודי לקיום הישראלי. מאידך גיסא אין טעם לקיום היהודי בעולם כולו אלא אם תחקיים ישראל, ושהמערכה המרכזית בהיסטוריה היהודית של ימינו שוב אינה מתחוללת אלא כאן - בארץ ישראל.

ב. הדברים הנ"ל אינם רק פרי השקפתו של פלוני או אלמוני, אלא באים לידי ביטוי יום ושעה שעה במחשבותיהם, דבריהם ומעשיהם של המוני בית ישראל, הלוחמים הנלחמים על גדות הסואץ או במרומי הגולן חוזרים ומבטאים את הצורך העמוק שלהם לאשר ולבסס את משמעות קרבנם על בסיס רחב יותר המשתרע אל מעבר לקיומם הישראלי המידי, הם חוזרים ומחפשים את עצמם על בסיסה של זהותם היהודית ושל התפקיד שהם משחקים בהיסטוריה היהודית. מצד שני, חזרו המוני היהודים בתפוצות הגולה ואישרו את האמת הכפולה הזו בהחלצותם המופלאה לעזרחה של ישראל בסיוע כספי, במאבק פוליטי ובנכונותם להתנדב לעזרה ישראל בגופם.

